

(109.)

I z p i s

k 1

iz zapisnika poslednjih sēj kupčijske in obertniške zbornice za krajnsko deželno v Ljubljani.

Seja 26. augusta.

1. Predsednik zbornice naznanja letošnje volitev namestnikov zbornice in opomne zbor po 26. §. naj višji postave od 26. marca: naj voli predsednika in njegovega namestnika za letošnje leto. Koj v prvi volitvi sta spet enoglasno izvoljena bila gospod L. C. Lukmann za predsednika, in gospod A. Samasa za njegovega namestnika; nju volitev pa naj se višjim oblastnijam naznani in visoko ministerstvo za poterjenje prosi.

2. Tajnik zbornice naznanja znesek stroškov, ki jih bo zbornica imela tekoče leto, namreč 1470 fl. k. d. Zbor je rajtingo poterdil in pisarnici veleval, naj ta prevdarek v poterjenje ministerstvu pošlje.

3. Razglas vis. c. k. ministerstva kupčijstva je bil predbran, v katerem ono določuje: kdaj ima zbornica pravico, spričebo v osebnih (privatnih) zadevah dajati. Pripušeno je po tem ministerskem naukazu spričanja dajati 1) o sploh statističnih zadevah, ki v kupčijo in obertnijo segajo, ako so te izvedbe v registrih zbornice zapopadene, 2) o domačih kupčijskih in obertniških šegah in navadah, 3) o primerah domače ne postavnne ampak le pri kupcih navadne mere in vage z vago in mero, ki je po postavi predpisana, 4) o ceni blaga in dne delavcov, in 5) osebam, ki so v službi zbornice.

4. Na vprašanje vis. c. k. deželnega poglavarstva: ali bi se na Trati dala dva semnja dovoliti, je zbornica nasvetovala dovolitev, ker vsako pomnoženje semnje je kupčiji v prid.

5. Zbornica se je s prošnjo do c. k. železnične vradnije v Ljubljani obrnila: naj bi se skerbela, da bi se blago pri nakladanju in razkladanju z železnimi kaveljni ne poškodovalo. Na to je omenjena c. k. vradnija železnice odgovorila, da je tukajšnim fakinom to skerb scer že večkrat oestro priporočila, da pa bo na željo zbornice to delavcom spet ponovila, in tudi vradnikom ki imajo čuti nad opravili fakinov, resno priporočila. Ker pa tako oskodovalje se menda malokterikrat tukaj primeri, ampak večidel že tam, kjer se blago na železnico odaja na Semeringu pri prekladanju, je vradnija železnice prosila, tergovcem na znanje dati: naj se pritožijo koj takrat, kadar kakšno oškodovano blago prejmejo, da se bo moglo pri ti priči zvediti: kdo je škode kriv. Ob enem — pravi omenjena vradnija — je pisala na c. k. železnično vradnijo v Mürzzuschlag: naj pri razkladanju blaga za vožnjo čez Semering skerbi, da se mu ondi nikakoršna škoda ne godi. — Zbornica je to naznanilo v svojo vednost vzela in prosi gospode tergovce: naj se, ako jim iz železnice doide poškodovano blago, vsakikrat berž pritožijo pri nji, da bo ona to pritožbo naprej pognala.

6. Dopis odbora za razstavo kmetijsko-obertniškega blaga v Gorici je bil naznanjen in zbornica je sklenila, po dostojnem potu za razširjenje tega oklica po moči skerbeti.

7. Na željo dveh fužinarjev iz Teržica, da

bi zbornica nju prošnjo c. k. ministerstvu poslati blagovolila, v kateri prosita, da bi smela svoje kosé brez cola v Modeno pošiljati, je zbornica jima odgovorila, da se sme ona le v zadeve občinskega prida vtikati, tedaj ne more nju željam vstreči.

8. Enajst prošinj za podeljenje rokodelskih pravic, ki jih je Ljubljanski magistrat zbornici izročil, da naj svoje mnenje razodene, ali hi se jim pravica dala ali ne, je bilo pri 6 prošnjakih v dovoljenje prošnje nasvetovano, pri 5 pa ne.

9. Gospod G. Heimmann je govoril o razmerah kupčijstva ter je sledeče nasvetoval.

a) naj bi zbornica na pravem kraji se oglasila, da bi voznina za blago po železnici kar je moč nizka bila, in blago hitro in nepoškodovano tergovcem v roke prišlo;

b) da naj domača kupčija popolnoma prosta od rok gre brez nadležnega colniškega rokovanja, ker le tako se zamore austrijska kupčija povzdigniti;

c) naj se sedaj obstoječa postava zavolj pohišnega kramarstva bolj prosta napravi, da se to kramarstvo bolj razširi;

d) naj se §. 94. naj višje menične postave nekoliko preuredi;

e) naj se zavolj poštemplanja ptujega blaga, od kterega so bili celi kosi že vradno štemplani, dotičnim colskim vradnijam potrebni naukazi dajo;

f) naj bi se za štemplanje blaga več časa odločilo.

Gospod G. Heiman je bil povabljen: naj te svoje predloge, po nagibljejih razložene, pismeno kupčijski zbornici predloži.

10. Gospod J. Blaznik je nasvetoval: naj se zbornica v prid kupčijstva od ene strani, od druge pa v prid ljubljanskih bukvtiskarjev na vis. c. k. ministerstvo oberne, da bi dovoliti blagovolilo, da za colniške obravnave potrebne naznanilne liste kupci sami za-se, tudi v tukajšnih tiskarnicah, se ve da po obstoječih postavah, smejo natiskovati dajati. — Zbornica je poterdila ta predlog.

Seja 4. novembra.

1. Tajnik zbornice je prebral zapisnik zbornice od 26. augusta t. l., kateri je bil skoz in skoz poterjen. Zapisniku priloženi predlog gosp. G. Heimmann-a, iz seje 26. augusta, je bil po versti prevdarjan in sledeče je bilo sklenjeno:

Zastran predloga a): Akoravno je bila prošnja tukajšne zbornice pri vradnii c. k. železnice uslišana, se bode vender gosp. tergovcem povabilo poslalo, da naj vselej, kadar jim iz železnice kako, poškodovano blago doide, to neutegama zbornici naznanijo, da se ona pritoži pri c. k. vradnii železnice.

Zastran predloga b) je zbornica željo izrekla, da bi se zraven pritožbe tudi gotovi predlogi razodeli, ktere bo ona potem tudi natanko presodila.

Zastran predloga c) bi tudi bilo prav, da bi se povedali posamni primerljeji, kateri bi se na dalje pretresli in potem gotovi predlogi sklenili.

Zastran predloga d) spomne zbornica na odgovor v. c. k. ministerstva kupčijstva, kterega je že o ti zadevi prejela, in s katerim je zadovoljna bila.

Predloga e) in f) je zbornica prevzela, kakor sta spisana bila, in ju predložila kamor gresta.

2. Razpis vis. c. k. ministerstva, da je gosp. L. C. Lukmann vdrugič za zborničnega predsednika in gosp. A. Samassa za njegovega namestnika za tekoče leto poterjen, se je v vednost vzel.

3. Razglas vis. c. k. ministerstva kupčijstva sledečega zapopadka je bil predbran: „C. k. ministerstvo kupčijstva dovoli vožnjo po cesarskih železnicah brez plačila vsem za obertniško razstavo, ktera bo leta 1855 v Parizu, namenjenim obertniškim in umetniškim izdelkom, proti temu, da jih kupčijske in obertniške zbornice za take zaznamvajo. To se da spoštovani kupčijski in obertniški zbornici s tem pristavkom na znanje, da se mora ona vselej popolnoma prepričati, preden spriček od sebe da, da je omenjeni izdelk zares za Pariško razstavo namenjen. Več od začetka te razstave in od francozke vlade razstavnikom dovoljenih polajšav in pripomoglejev se bo o pravem času na znanje dalo.“

4. Razglas vis. c. k. ministerstva kupčijstva je bil predbran, ki se tako glasi: „Da se zvejo pri kupčiji imenitniški fabriški in mojsterski zaznamki blaga, se veli zbornici: naj nemudoma in na vsako vižo v 6 tednih pošlje ministerstvu s pristavljenim imenom fabrike natančne popise, narise in po mogočnosti izvirne iztise vsih tacihih zaznamkov, kateri so v fabrikah ali v scer imenitniških in po vnanjih deželah znanih obertnijstvih navadni, in po katerih se domačija izdelkov spričuje. Zbornica je sklenila, obertnike po deželnem časniku povabiti, narpozneje do 25. novembra svoje fabriške in mojsterske zaznamke po željah vis. razglaša zbornici poslati.“

5. Razglas vis. c. k. ministerstva kupčijstva je bil naznanjen, v katerem ono zbornico vpraša: kako bi se dal za poplačanje zborničnih stroškov potrebni dnar stirjati. — Ker se po naberi dovoljnih taks (Concessions-Taxen) le prav majhen del zborničnih stroškov poplačati da, misli zbornica, da se za nje stroške potrebni denar le na to vižo skupej spraviti da, če se na pridobnino (Erwerbsteuer) priklada naloži; toda ta davek bi se ne smel samo na tiste nakladati, kateri imajo volitno pravico, ampak na vse obertnike in rokodelce cele dežele, ker zbornica se trudi za vse obertnike in rokodelce, ne pa samo za tiste, ki imajo pravico v zbornico odbornike voliti ali sami izvoljeni biti.

6. Vis. c. k. deželno poglavarstvo je poslalo tarifo, po kateri se ogerska mera izrajta na Dunajsko. Ta tarifa leži v pisarnici vsacemu za pregled.

7. Odpis vis. c. k. dnarstvenega deželnega vodstva za štajarsko, koroško in krajnsko deželo, v katerem je prošnja tukajskih tiskarjev zavolj natisovanja colnih naznanilih listov dovoljena, se ima dati bukvtiskarjem na znanje.

8. Razglas vis. c. k. denarstvenega deželnega vodstva, kateri vdinjevanje in spraševanje oseb za službo višjih opazovavcov pri finančni straži zadeva, je bil v vednost vzet.

9. Naznanilo glavne agencije železništva v austrijskem cesarstvu je bilo zaslišano. V tem naznanilu je spet omenjeno, kako potrebno je, se ti agenciji pridružiti, da bi se zjedinjeno občokoristno prizadevanje ložej k večemu uspehu pripravilo, in tako v naši domači od natore tako blagodarjeni deželi toliko železa pridobilo, kolikor ga potrebujemo za domače potrebe. Ob enem je prineslo to oznanilo tudi osnovo te agencije in kako

se dá k nji pristopiti. — To oznanilo zamore vsakdo v zborniški pisarnici brati, in obertnikom, kateri ga želé, se zna tudi, dokler je še kaj iztisov od več, poslati.

10. Vis. c. k. deželno poglavarstvo, je naznanje dalo sledeče: „Ker je več Kočevskih pohišnih kramarjev prosilo za dovoljenje kramariti s pavolnatim blagom po hišah, je vis. c. k. ministerstvo kupčijstva po razglasu od 22. oktobra, šte. 6192 naznanilo, da po določilu nove postave za pohišno kramarjenje (hausiranje) od 4. septembra 1852 so vse poprejšnje postave, ki so kramarijo po hišah s pavolnatim blagom vtesnovalé, tedaj tudi ukaz dvorne kamre od 28. septembra 1836, šte. 38223, preklicane. — Samo po sebi se razume, da prebivavcom kočevskega kantona po §. 17. pohišne kramarske postave gledé na dovoljene prednosti, ktere zadevajo v tem paragrafu zapopadeno štacunarsko robo, ne veljajo za pohišno kramarstvo s pavolnatim blagom.“

11. Sedem prošinj za podeljenje rokodelskih pravic, je Ljubljanski magistrat zbornici poslal, da bi svoje mnenje razodela, ali bi se jim pravica dala ali ne. Dvema je bila pravica nasvetovana, peterim pa odsvetovana.

12. Zbornice predsednik je besedo poprijel rekoč: „Po §. 14. naj visji postave od 26. marca 1850 ima vsako leto 31. decembra tretjina zborniških odbornikov iz zbora stopiti, ktera se z novimi nadomesti. Odstop konec pervega in drugega leta odločuje srečka; pozneje pa odstopijo odborniki po versti časa, kolikor dalje je kdo v zbornici, toliko pred on tudi iz nje stopi. Z ozirom sejnega zapisneka od 19. decembra 1851 in 12. novembra 1852, v katerih obeh letih je bil odstop po srečki odločen, pride sedež za 31. decembra 1853 versta za odstop takole: na

gospoda L. C. Lukmann-a, gosp. J. N. Mühleisen-a, gosp. Konr. Loker-ja, gosp. J. Janež-a, gosp. Ig. žl. Kleinmayr-ja, in gosp. Vikt. Ruard-a, to je, na 2 odbornika iz kupčijskega oddelka, na 1 odbornika in 2 namestnika iz obertniškega oddelka, in na 1 odbornika iz rudniškega oddelka.

Pisarnici zbornice je bilo naročeno po nankazu volitnih predpisov vse poskerbeti, kar je treba za izgotovljenje novih volitev za leto 1854.

Kupčijska in obertniška zbornica za Krajnsko deželo.

L. C. Lukman,
predsednik.

Dr. V. F. Khn.,
tajnik.

Št. 10,959.

(110. 1)

Proglas.

C. k. okrajna sodnija v Ložu oznani, da bo 3. in 4. prosenca 1854 v Šneperskem gradu več orodja in živine po očitni dražbi za gotov dnar prodano, in sicer: dva konja, 6 krav, 2 junčika, 2 junici, 1 kočija, več vozov, kmetijskega, hišnega in kuhinskega orodja, 2 dnarne skrinji, 1 glasovir, več mizne in posteljne oprave, sodov, kadi, kozarcev, steklenic, železen kotel za potašelj kuhati, in več druge robe.

V Ložu 15. grudna 1853.

C. k. okrajni sodnik
Košir.